श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा-अक्टूबर-२०१९

कक्षा –शास्त्रितृतीयवर्षम् (SEM-5)	प्रश्नपत्रम्–७	गुणाः – ७०
विषयः – फलितज्योतिषम् ।	(C.E.- 3.5.9. OLD)	समयः ३:०० तः ६:००
दिनाङ्कः – १६/१०/२०१९	सन्दर्भग्रन्थः–पञ्चस्वराः, लघुजातकम् ।	

प्रथमान्वितिः

प्रश्नः १ अधोलिखितेभ्यः कयोश्चित् द्वयोः सान्वयं व्याख्यां करोतु । १०

(१) नवनेत्राणि वर्षाणि यावद् गच्छन्ति जन्मतः ।
तावद्रिष्टं विधातव्यं गुप्तरूपं न चान्यथा ॥

(२) चतुर्विंशति वर्षाणि यावद् गच्छन्ति जन्मतः ।
तावद्रिष्टं न निश्चित्य आयुर्दायं न चिन्तयेत् ।

(३) कुज शुक्र बुधेन्द्वर्क सौम्य शुक्रावनीभुवाम् ।
जीवार्कि भानुजेज्यानां क्षेत्राणि स्युरजादयः ॥

प्रश्नः २ अधोलिखितयोः कस्यचित् एकस्य उपरि निबन्धं लिखतु । १०

(१) ग्रहबलनिरूपणम् ।

(२) वेधज्ञानम् ।

द्वितीयान्वितिः

प्रश्नः ३ अधोलिखितेभ्यः कयोश्चित् द्वयोः सान्वयं व्याख्यां करोतु । १०

(१) पुष्पादिकं क्रमेणैव ऋक्षं देयं पुनः पुनः ।
यत्रस्थं जन्मनक्षत्रं तत्क्रमाद्गणयेद् बुधः ॥

(२) आधाने नव देयानि स्वरे कर्मणि पञ्च च ।
सर्वाङ्कव्यापिता पिण्डे छिद्रे श्रेणी व्यवस्थिता ॥

(३) चन्द्रसूर्यगृहे राहुश्चन्द्रः सूर्ययुतो यदि ।
सौरिभौमेक्षितं लग्नं पक्षमेकं न जीवति ॥

प्रश्नः ४ अधोलिखितयोः कस्यचित् एकस्य उपरि निबन्धं लिखतु । १०

(१) मातरिष्टयोगाः निरूप्यताम् ।

(२) बालादिस्वराः फलम् ।

तृतीयान्वितिः

प्रश्नः ५ अधोलिखितेभ्यः कयोश्चित् द्वयोः सान्वयं व्याख्यां करोतु । **१०**

(१) आत्मादयो गगनगैर्बलिभिर्बलवत्तराः ।
दुर्बलैर्दुर्बला ज्ञेया विपरीतः शनिः स्मृतः ॥

(२) चन्द्रे लग्नमपश्यति मध्ये वा शुक्रसौम्ययोश्चन्द्रे ।
जन्म परोक्षस्य पितुर्यमोदये वा कुजे वाऽस्ते ॥

(३) छागे सिंहे वृषे लग्ने तत्स्थे सौरेऽथवा कुजे ।
राश्यंशसदृशे गात्रे जायते नालवेष्टितः ॥

प्रश्नः ६ अधोलिखितयोः कस्यचित् एकस्य उपरि निबन्धं लिखत । **१०**

(१) यमलजन्मज्ञानम् ।

(२) सूतिकागृहभूमिशालाज्ञानम् ।

संयुक्तान्वितिः

प्रश्नः ७ अधोलिखितेषु केषाञ्चित् दशप्रश्नानामतिलघूत्तराणि लिखन्तु । **१०**

(१) लघुजातकस्य रचयिता कः ?

(२) लग्नस्थितः सुरराजमन्त्री किं करोति ?

(३) दस्रेन्दवः अर्थात् का संख्या ?

(४) वर्षेश्वरः साधनं कथं भवति ?

(५) के पञ्चस्वराः ?

(६) उदिते किं फलम् ?

(७) रेवत्यादिक्रमेण अकारे कति ऋक्षाणि भवन्ति ?

(८) कति संवत्सराणि ?

(९) स्वराणां क्रमो कथं भवति ?

(१०) पञ्चस्वराः ग्रन्थे कति श्लोकाः सन्ति ?

(११) भौमस्य कः शत्रुः ?

(१२) पाटलः अर्थात् कः राशिः ?

(१३) रिष्फ अर्थात् किं स्थानम् ?

(१४) आत्मायाः कारकग्रहः कः ?

(१५) वराहमिहिररस्य जन्मं कदा अभूत् ?

----oooo----